

STANDARDY OCHRONY DZIECI/MAŁOLETNIICH w Szkole Podstawowej nr 9 im. Mikołaja Kopernika w Olsztynie

wersja dla uczniów

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Szkoły Podstawowej nr 9 im. Mikołaja Kopernika w Olsztynie jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Standardy ochrony małoletnich to konkretne reguły, zasady i procedury, których naczelnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, ochrona ich praw, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

1. Najważniejsze prawa dziecka

- Prawo do ochrony przed wykorzystaniem, przemocą i poniżaniem.
- Prawo do nauki i informacji.
- Prawo do odpoczynku i wolnego czasu.
- Prawo do prywatności.
- Prawo do swobodnego wyrażania własnych poglądów we wszystkich sprawach dotyczących dziecka.
- Prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania.
- Prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa.
- Prawo do zachowania godności, szczególnie dziecka psychicznie lub fizycznie niepełnosprawnego.
- Prawo do ochrony zdrowia i opieki medycznej.
- Prawo do otrzymywania pomocy i wsparcia od państwa, jeśli Ty i Twoja rodzina jesteście w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.
- Prawo do ochrony przed konfliktem zbrojnym.
- Prawo do ochrony w procesie karnym.

2. Najważniejsze pojęcia

- 1) **przemoc fizyczna** wobec dziecka to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub ze strony osoby, której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową,
- 2) **przemoc psychiczna** wobec dziecka to przewlekła, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zalicza się do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem a dzieckiem,
- 3) **wykorzystywanie seksualne** dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe

rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem, a dorosłym lub dzieckiem, a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy,

- 4) **zaniedbywanie dziecka** to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

3. Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w naszej szkole:

- 1) Wszyscy pracownicy szkoły w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę, kiedy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda.
- 2) Wśród uczniów i pracowników szkoły upowszechnione zostały następujące zasady:
  - a) zasady zapewniające bezpieczne relacje pracownika z dzieckiem;
  - b) zasady dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.
- 3) Szkoła, uznając Twoje prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia standardy ochrony Twoich danych osobowych oraz Twojego wizerunku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- 4) Szkoła zapewnia Ci dostęp do Internetu w celach edukacyjnych w salach dydaktycznych, jednocześnie podejmuje działania zabezpieczające przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla Twojego prawidłowego rozwoju.
- 5) W szkole opracowano zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych.
- 6) W szkole wyeksponowane są informacje na temat możliwości uzyskania przez Ciebie pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży:
  - a) Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: 116 111
  - b) Całodobowa infolinia dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli: 800 080 222
  - c) Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji: 22 594 91 00
  - d) Telefoniczna Pierwsza Pomoc Psychologiczna: 22 425 98 48
- 7) W szkole określone zostały **procedury postępowania** w przypadku, gdy doświadczysz krzywdzenia:

DOŚWIADCZASZ KRZYWDZENIA/PRZEMOCY FIZYCZNEJ, PSYCHICZNEJ, SŁOWNEJ

Ktoś przez dłuższy czas stosuje wobec Ciebie różne formy represji np. fizyczne zaczepki, dokuczanie, zmuszanie do wykonywania jakichś nieprzyjemnych czynności, wypowiada obraźliwe żarty, wyzwiska, pokazuje obraźliwe gesty, rozpowszechnia plotki, poniża, straszy, szantażuje, w sposób obraźliwy wyraża się o członkach Twojej rodziny, pisze i upowszechnia obraźliwe SMS-y i MMs-y, pisze obraźliwe wiadomości na forach internetowych.

Ścieżka postępowania

1. Jeśli nie czujesz się bezpiecznie powiedz o tym nauczycielowi, do którego masz zaufanie (wychowawcy, pedagogowi/ psychologowi szkolnemu lub innemu nauczycielowi). Nie wstydź się. Opowiedz o wszystkim co Ci się przytrafiło i czego się obawiasz.

2. Jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec Ciebie powiedz o nich.
3. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia – poproś o rozmowę z psychologiem .
4. Osoba, której zgłosiłeś/łaś fakt stosowania wobec ciebie przemocy podejmie działania wyjaśniające, przeprowadzając rozmowy ze wszystkimi osobami wskazanymi przez Ciebie (świadkami oraz sprawcą przemocy).
5. Po przeprowadzeniu rozmów wyjaśniających podejmie działania zgodne z procedurą.

KTOŚ ZNISZCZYŁ LUB UKRADŁ PRZEDMIOT NALEŻĄCY DO CIEBIE

Ktoś (może to być osoba, którą znasz lub nie) Cię okradł lub celowo zniszczył rzecz należącą do Ciebie.

Ścieżka postępowania

1. Zgłoś zdarzenie kradzieży nauczycielowi, z którym w danej chwili masz lekcje lub też wychowawcy/ pedagogowi szkolnemu.
2. Pamiętaj, żeby powiedzieć kiedy i w jakich okolicznościach doszło do zniszczenia Twojej rzeczy lub kiedy zauważyłeś/łaś brak określonej rzeczy, pieniędzy.
3. Jeśli masz świadka, który coś wie o incydencie – powiedz o nim.
4. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia – poproś o rozmowę z psychologiem.
5. Osoba, której zgłosiłeś/łaś fakt zniszczenia mienia lub kradzieży podejmie działania wyjaśniające, przeprowadzając rozmowy ze wszystkimi osobami wskazanymi przez Ciebie.
6. Po przeprowadzeniu rozmów wyjaśniających podejmie działania zgodne z procedurą. *Jeśli, mimo podjętych działań nie jest możliwe ustalenie osoby odpowiedzialnej za zniszczenie Twojej rzeczy lub kradzież sprawa może być skierowana do rozpatrzenia przez instytucję zewnętrzną.*

KTOŚ CIĘ DYSKRYMINUJE (NIESPRAWIEDLIWIE TRAKTUJE)

Dyskryminacja to nierówne, gorsze traktowanie kogoś ze względu na jakąś cechę. Powodem dyskryminacji są najczęściej: wiek, płeć, rasa, niepełnosprawność, cechy fizyczne, religia, przynależność do określonej grupy. Przejawy dyskryminacji: ktoś Cię wyśmiewa, poniża, prześladowuje Cię z powodu Twojego wyglądu, zachowania, pochodzenia, płci.

Ścieżka postępowania

1. Jeśli czujesz się niesprawiedliwie traktowana/y powiedz o tym nauczycielowi, do którego masz zaufanie (wychowawcy lub innemu nauczycielowi). Nie wstydź się. Opowiedz o tej sytuacji i jeśli to możliwe wskaż osobę, która niesprawiedliwie Cię traktuje lub dyskryminuje.
2. Nauczyciel, któremu zgłosiłeś/łaś niesprawiedliwe traktowanie/ dyskryminację podejmie działania wyjaśniające, przeprowadzając rozmowy ze wszystkimi osobami wskazanymi przez Ciebie.
3. Możesz poprosić o pomoc i wsparcie pedagoga/psychologa – opowiedz o swoich obawach, przeżyciach i odczuciach. Specjaliści, zgodnie z Twoimi potrzebami udzielą Ci wsparcia.
4. Osoba, której zgłosiłeś/łaś fakt nierównego traktowanie podejmie działania zgodne z procedurą.

KTOŚ STOSUJE WOBEC CIEBIE CYBERPRZEMOC LUB WYKORZYSTUJE W SIECI TWOJE DANE/ TWÓJ WIZERUNEK

O cyberprzemocy mówimy wtedy, gdy doświadczyłaś/łeś przemocy w sieci w jakiegokolwiek formie: nękania, straszenia, szantażowania, publikowania lub rozsyłania ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów oraz wtedy, gdy ktoś podszywa się pod Ciebie w sieci wbrew Twojej woli.

Ścieżka postępowania

1. Postaraj się zabezpieczyć wszystkie dowody potwierdzające fakt stosowania przemocy w sieci (np. zrzuty ekranu, konwersacja w komunikatorze sms/mms), jeśli nie potrafisz zrobić tego samodzielnie poproś o wsparcie osobę dorosłą (rodzica, starsze rodzeństwo).
2. Poinformuj o wszystkim wychowawcę lub pedagoga/psychologa szkolnego. Pokaż wszystkie zgromadzone dowody oraz jeśli to możliwe wskaż sprawcę przemocy w sieci.
3. Jeśli masz świadków doświadczanej przez Ciebie cyberprzemocy – powiedz o nich.
4. Osoba, której zgłosiłaś/łaś fakt przemocy w sieci podejmie działania wyjaśniające, przeprowadzając rozmowy (ze świadkami oraz sprawcą) oraz przeanalizuje dostarczone przez Ciebie dowody.
5. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia – poproś o rozmowę z psychologiem/pedagogiem lub osobą, do której masz zaufanie.
6. Osoba, której zgłosiłaś/łaś fakt nierównego traktowanie podejmie działania zgodne z procedurą.

KIEDY PRÓBUJESZ NAWIĄZAĆ NOWE ZNAJOMOŚCI W INTERNECIE I OKAZUJĄ SIĘ ONE NIEBEZPIECZNE

W przypadku niebezpiecznych kontaktów inicjowanych w Internecie może dochodzić do zagrożenia Twojego zdrowia, a nawet życia. Możesz spotkać się z próbą szantażowania lub zmuszania Ciebie do wykonania niebezpiecznych czynności.

Ścieżka postępowania:

1. Podejdź do osoby, której ufasz (nauczyciela, wychowawcy, pedagoga/psychologa) i postaraj się dokładnie opowiedzieć o jaką formę kontaktu chodzi, kto zainicjował ten kontakt i w jaki sposób, za pośrednictwem jakiego komunikatora dochodzi do tego kontaktu.
2. Jeśli podejrzewasz, kto może być sprawcą – powiedz o tym.
3. Postaraj się zgromadzić wszystkie dowody w formie elektronicznej (zapisy rozmów w komunikatorach, na portalach społecznościowych, zdjęcia itp.), udostępni je osobie, z którą rozmawiasz.
4. Pamiętaj, nigdy nie podejmuj żadnych działań, które mają na celu dotarcie do sprawcy! To zadanie dla Policji.
5. Pamiętaj, nigdy nie próbuj samodzielnie kontaktować się ze sprawcą.
6. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia – poproś o rozmowę z psychologiem/pedagogiem lub osobą do której masz zaufanie.
7. Osoba, której zgłosiłaś/łaś fakt niebezpiecznego dla Ciebie kontaktu w Internecie, podejmie dalsze działania zgodne z procedurą.

KIEDY KTOŚ STOSUJE WOBEC CIEBIE PRZEMOC W ŚRODOWISKU DOMOWYM

Kiedy mówimy o przemoc domowej mamy na myśli jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie sprawcy, który wykorzystuje przewagę fizyczną lub psychiczną narażając Cię na straty, w szczególności:

- utraty zdrowia, a nawet życia,
- naruszania Twojej godności, nietykalności cielesnej lub wolności,
- wywołujące szkody w Twoim zdrowiu fizycznym i odporności psychicznej,
- wywołujące u Ciebie poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia.

Ścieżka postępowania

1. Jeśli w domu dzieje się Tobie jakakolwiek krzywda, pozwól sobie pomóc – poinformuj osobę, do której masz zaufanie (nauczyciela, wychowawcę, pedagoga, psychologa). Opowiedz o sytuacji jaka Cię spotkała. Jeśli to możliwe wskaż sprawcę przemocy.

Pamiętaj, że możesz powiedzieć o tym, co się wydarzyło, opowiedz o zachowaniu sprawcy i swoich odczuciach. Nie musisz przestrzegać kolejności opowiadanych zdarzeń. Dostaniesz wystarczająco dużo czasu, aby przekazać wszystkie informacje. Osoba, z którą będziesz rozmawiać może zadawać Ci dodatkowe pytania, żeby uzyskać jak najwięcej wiadomości.

2. Osoba, której zgłosiłeś/łaś fakt stosowania przemocy podejmie interwencję w Twojej sprawie. Zastosuje wszystkie obowiązkowe działania, aby zapewnić Tobie ochronę.
3. Porozmawiaj też o swojej sytuacji z psychologiem, o tym co czujesz i przeżywasz. Udzieli on Tobie wsparcia w tej trudnej sytuacji mając na uwadze Twoje potrzeby.
4. Osoba, której zgłosiłeś/łaś fakt stosowania wobec Ciebie przemocy domowej, podejmie dalsze działania zgodne z procedurą.

Pamiętaj, jeśli otaczające Cię osoby (nauczyciele, wychowawca, pedagog, psycholog) zauważą w Twoim zachowaniu i wyglądzie symptomy, oznaki stosowanej wobec Ciebie przemocy domowej, to mimo, że tego nie ujawniłeś/łaś mają obowiązek podjąć chroniące Ciebie działania.

PAMIĘTAJ !!!

KAŻDY ma prawo do poszanowania swojej godności.

JEŚLI sam/a doznajesz krzywdy lub jesteś świadkiem

krzywdzenia innego ucznia, to NATYCHMIAST powiedz o tym

komuś dorosłemu: dyrektorowi szkoły, wychowawcy,

nauczycielowi, innemu dorosłemu, który jest dostępny na terenie szkoły !!!

MOŻESZ RÓWNIEŻ ZADZWONIĆ:

- **Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: 116 111**
- **Całodobowa infolinia dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli: 800 080 222**
- **Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji: 22 594 91 00**
- **Telefoniczna Pierwsza Pomoc Psychologiczna: 22 425 98 48**
- **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ w języku rosyjskim.
- **Dyżur prawny tel. (22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17⁰⁰–21⁰⁰) oraz **tel. 800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18⁰⁰–22⁰⁰).
- **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie.niebieska.linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.
- **Ogólnokrajowa Linia Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
- **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat).

**ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PERSONELEM
PLACÓWKI, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC MAŁOLETNICH**

1. Działania podejmowane wobec Was powinny być adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Każdy z Was powinien być traktowany równie bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, specjalne potrzeby edukacyjne, status społeczny, kulturowy, religijny i światopogląd. Nikt nie ma prawa ujawnić Waszych danych wrażliwych.
3. Nikt nie może Was bić, szturchać, popychać, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć, obrażać ani dotykać w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
4. Osobom dorosłym pracującym w szkole nie wolno używać wobec Was wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, kierować wypowiedzi dotyczących aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać władzę lub przewagę fizyczną nad Wami (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
5. Nikt nie może na Was podnosić głosu za wyjątkiem sytuacji wynikających z zagrożenia bezpieczeństwa.
6. Macie prawo do ochrony prywatności. Nikt nie może utrwalać Waszego wizerunku do celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie.
7. Osoba dorosła pracująca w szkole nie może Wam proponować alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w Waszej obecności.
8. Pracownicy szkoły nie mogą zapraszać Was do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z Wami poza godzinami pracy. Zakazane jest nawiązywanie z Wami jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości.
9. Jeśli czujesz się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów osób dorosłych pracujących w szkole, możesz o tym powiedzieć nauczycielowi lub dyrektorowi szkoły i możesz oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
10. Właściwą formą komunikacji nauczyciela z Wami poza godzinami pracy są: dziennik elektroniczny, telefon służbowy, służbowy e-mail, platforma Teams.
11. Nikt nie powinien z Wami nawiązywać i utrzymywać kontaktów towarzyskich poprzez media społecznościowe.
12. Dopuszcza się możliwość przytulenia w ważnych dla Was momentach. Kontakt ten powinien być zainicjowany z Waszej strony.

ZASADY DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE

1. Traktuj kolegów/koleżanki z należyтым szacunkiem. Nie używaj wulgarnego, obraźliwego języka.
2. Słuchaj innych, gdy mówią, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób. Nie dyskryminuj innych.
4. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole (nie narażaj innych na niebezpieczeństwo).
5. Konflikty rozwiązuj w sposób pokojowy.
6. Jeśli nie uda się Wam rozwiązać konfliktu, zawsze możecie zwrócić się o pomoc do nauczyciela, pedagoga, psychologa lub dyrektora szkoły.
7. Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda, zawsze poinformuj o tym nauczyciela lub dyrektora szkoły.
8. Nie stosuj wobec innych przemocy w jakiegokolwiek formie.
9. Unikaj zachowywania się w sposób niestosowny, np. : gestem, żartem, obraźliwą uwagą, w tym o zabarwieniu seksualnym.
10. Nie naruszaj prywatności innych, w tym nie podsłuchuj oraz nie rozpowszechniaj prywatnych informacji.
11. Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach Twoich kolegów i koleżanek.
12. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez jego/jej wyraźnej zgody.
13. Nie namawiaj innych do krzywdzenia.
14. Nie przynoś do szkoły niedozwolonych substancji, nie zachęcaj innych do ich stosowania.

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET.

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia Wam dostęp do Internetu w czasie zajęć szkolnych.
2. Nauczyciel czuwa nad Waszym bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu w trakcie zajęć. Przekazuje Wam informację o zasadach bezpiecznego korzystania z sieci.
3. W szkole powołana jest funkcja administratora sieci, który odpowiedzialny jest za instalowanie i aktualizowanie programów antywirusowych i zapór sieciowych.
4. Nie należy wpisywać na szkolnych komputerach swoich danych osobowych, takich jak: imię, nazwisko, numer telefonu czy adres domowy.
5. Informuj rodziców lub nauczycieli o każdym przypadku napotkania w sieci treści nielegalnych lub wywołujących niepokój.
6. Unikaj stosowania jakiegokolwiek formy przemocy w sieci.